

Γιατί ποῦ νά βρῇ ἡ δύστυχη/περ'σσότερη ἡσυχιά,
για νά γδυθῇ τὰ κόκκαλα,/τὰ μέλη τ' ἀχαμνά;

Σολωμ., 189

Τῆς γῆς τῇ δόξᾳ τὴν ψευδῇ/μὲ τὴν πορφύρα γδύεται
καὶ μὲ τὸ μαῦρο σάβανο/ἄφθαρτη δόξα ντυέται
Μαρτζώκ., ἐνθ' ἄν. 2) Ἀποψιλῶ μέρος τι, ἀφαιρῶ τὰ
ἄλλα τῶν κλάδων, τὸν φλοιὸν τῶν καρπῶν Κῶς Πελοπν.
(Πάνιτσ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.): Τὸ γδύσανε τὸ βουνὸ οἱ κα-
ραραῖοι Πάνιτσ. Πάει οὐ λόγγους, γδύθ' κ' ἰλότιλα Αἰτωλ.
τοῦ χινόπουρου γδένουντι τὰ κλαράκια αὐτόθ. Κάθουνται
καὶ τῶν μύγδαλ-λιὰν τζαὶ γδύν-νον τὰ μύγδαλα Κῶς.
Μέσ., ἐπὶ τῆς κάμπης τοῦ μεταξοσκώληκος, ἀποβάλλω
ἐπιδερμίδα Ἄνδρ.: Ὑστερα ἀπὸ ἐφτὰ μέρες γδύνεται
μαμούνι. β) Ἐπὶ ὀρνίθων, ἀποβάλλω τὸ πτέρωμα Σίφν.:
Ἄμα εἶναι λοχοῦ γδύνεται ἡ ὄρνιθα. Καὶ νά μὴ κλωσσήσῃ,
θὰ γδυθῇ. 4) Ἀφαιρῶ, κλέπτω, λεηλατῶ, ληστεύω κοιν.
καὶ Καππ. (Ἀραβάν. Γούρτον.) Πόντ. (Κοτύωρ. Τραπ.):
Μπῆκαν κλέφτες τῇ νύχτᾳ κ' ἐγδυσαν τὸ μαγαζὶ - τὸ σπίτι -
τὴν ἐκκλησίᾳ - τὸ ταμεῖο. Τὸν ἐγδυσαν τῇ νύχτᾳ 'ς τὸ δρό-
μο καὶ δὲν τοῦ ἄφησαν φράγκο κοιν. Παίζανε 'ς τὰ χαρτιά
καὶ τὸν γδύσανε πολλὰ. Θὰ σὶ πγιάσ'ν' οἱ κλέφτες κὶ θὰ
σὶ γδύσ'μι Στερελλ. (Αἰτωλ.) Ἐβκέσαν 'ς τὴν στράταν
τοῦ κ' ἐγδυσάν τον' ὅτι εἶχεμ πάνω του ἐπῆραν του οὔλα
Κύπρ. Γίδ'σαν το κλέφτες (τὸν ἐλῆστευσαν οἱ κλέπτει) Ἀ-
ραβάν. Οἱ κλέφτοι ἐγδυσαν ἀτουνας (οἱ κλέπτει τοὺς ἐλῆ-
στευσαν) Τραπ. Μὴν ἀφίνης ἀνοιχτὰ νά βοῦσι νά μᾶσε
γδύσουσι Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Ἐγδυσά δο, δὲ δοῦ ἔφηκανε
μόνο 'ς τὸ σταμνὶ νερό Κρήτ. Ἐπιτρόποι νά σοῦ πετύχῃ!
Τῇ γδύσανε τὴν ἐκκλησίᾳ Πελοπν. (Πάνιτσ.) Αὐτὸς γδένει
καὶ τίς ἐκκλησιᾶς Πελοπν. (Τριφυλ.) Εἰς τῆς Πάτρας τὸ
σύνορο εἶχαν γδυμένους κάτι πρᾶματεντάδες Θ. Κολοκοτρ.,
Διηγ. συμβάντ. 2, 57. || Φρ. Τὸν ἐγδυσαν (τὸν ἐλῆστευσαν)
σύνθηθ. || Ἄσμ.

Ὁ Δῆμος γδένει σπίτια, κλέφτες, πρόβατα,
βαρεῖ καὶ τὸν τσοπάνη πέντε μαχαιριᾶς
Πελοπν. (Ἀρκὰδ.)

Ἐγδύσανε τὰ Δολιανὰ, τὰ κάνανε βιράνι,
πῆραν ἄσπρα, πῆραν φλουριά, πῆραν μαργαριτάρια
(βιράνι=ἐρείπιον) Πελοπν.

Μὴ βάης κουρσάρος καὶ ζορβάς / νά γδύνῃς τὴ φτωχολογιά
(ἐκ μοιρολ.) Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) 5) Αἰσχροκερδῶ, πωλῶ τι
εἰς ὑπερβολικὴν τιμὴν κοιν.: Μὴν πᾶς 'ς αὐτὸ τὸ μαγαζὶ, θὰ
σὲ γδύσῃ. Πήγαμε καὶ φάγαμε σὲ μιὰ ταβέρνα καὶ μᾶς ἔ-
γδυσαν κοιν. Ἐχει μαγαζὶ καὶ γδένει τὸν κόσμον Πελοπν.
(Τριφυλ.) Πβ. γδέρνω 3. β) Λαμβάνω παρά τινος μεῖζον
χρηματικὸν ποσὸν τοῦ ὑπ' αὐτοῦ θεωρουμένου ὡς πρέποντος
νά πληρώσῃ σύνθηθ.: Μήπως κερδίζομε τίποτα; μᾶς γδύνει ἡ
ἐφορία. Μὲ τοὺς φόρους μᾶς ἐγδυσαν.

γδυνωμός ὁ, Μύκ.

Ἐκ συμφύρ. τοῦ ρ. γδύνω καὶ τοῦ οὐσ. γδυμός.

Ἡ γυμνότης: Εἶδα γδυνωμός!

γδύση ἡ, Ἄνδρ.

Ἐκ τοῦ ρ. γδύνω. Πβ. καὶ τὸ ἀρχ. οὐσ. ἔκδυσις.

Ἡ ἀποβολὴ τῆς ἐπιδερμίδος τῆς κάμπης τοῦ μεταξο-
σκώληκος: Ἰσαμε τὴ βρώτῃ γδύση τὸ μαμούνι τὸ λένε τῆς
φραγῆς.

γδύσιμο τό, ἐγδύσιμον Πόντ. (Κερασ.) γδύσιμον Πόντ.
(Κερασ. Τραπ.) — Λεξ. Βυζ. Μπριγκ. γδύσιμο κοιν. γδύ-
σ'μον βόρ. ἰδιώμ. γδύσιμο Κῶς.

Ἐκ τοῦ ρ. γδύνω.

1) Ἡ ἀφαίρεσις τῶν ἐνδυμάτων, ἡ γύμνωσις κοιν. καὶ
Πόντ. (Κερασ. Τραπ.): Ντύσιμο, γδύσιμο, πάει ἡ μέρα. Βα-
ρεῖμαι τὸ ντύσιμο καὶ τὸ γδύσιμο. Μ' αὐτὸ τὸ γδύσιμο
ποὺ κάνεις μὲ τέτοιο κρού, θὰ πουντιάσῃς κοιν. Πολ-λὸ ποὺ
'ργεῖς 'ς τὸ γδύσιμο! Κῶς. Εἶδ' ἀργοπορία τοῦ γδυσιμάτου καὶ
τοῦ δυσιμάτου 'ν' εὐτή; Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Βάσανον εἶν'
αὐτὸ τὸν δύσ'μον κὶ τὸν γδύσ'μον κάθι βράδ' Τῆν. Συνών.
γύμνια, ξεγύμνωμα. Ἀντίθ. ντύσιμο. Μεταφ.
1) Ἡ ἀποφλοίωσις τῶν καρπῶν Κῶς: Τὸ γδύσιμο τῶν
ἀμυγδάλων-τοῦ σιταριοῦ. Συνών. ξεφλούδισμα. 2) Ἡ
ἀφαίρεσις πραγμάτων καὶ κυρίως ἡ διὰ τῆς βίας ἢ τῆς
κλοπῆς γινομένη σύνθηθ.: Μπῆκαν τῇ νύχτᾳ 'ς τὸ σπίτι - 'ς
τὸ μαγαζὶ καὶ τοῦ ἡκαμιν σωστὸ γδύσιμο σύνθηθ. Ὑστερ'
ἀπὸ τὸ γδύσιμο τοῦ σπιτιοῦ ποὺ μᾶς ἔκαναν, ἀναγκαστή-
καμε ν' ἀφήσωμε τὸ χωριὸ καὶ νά ῥθοῦμε 'ς τὴν Ἀθήνα
'Αθῆν. Ἡκαφέ με καὶ τὸ γδύσιμο τοῦ μητάτου, μᾶς ἐπῆραν
ἓνα φκυάρι, δύο ἀξίνες Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Ἡρθε καὶ ἡ πα-
δρεμένη ἡ κόρη του γιὰ ν' ἀποτελειώσῃ τὸ γδύσιμο τοῦ
σπιτιοῦ τους Πελοπν. (Πάνιτσ.) 3) Ἡ παρά τινος λῆψις
ποσοῦ μεῖζονος τοῦ δέοντος κοιν.: Μᾶς ἔκαμε γδύσιμο σω-
στὸ 'ς τὸ μαγαζὶ του κοιν. Λογαριασμός ἦταν αὐτὸς ἡ
γδύσιμο μὲ τὰ οὔλα του! Πελοπν. (Πάνιτσ.).

γδυτής ὁ, Γ.Βλαχογιάν., Μεγάλ. χρόν., 74 γδυτῆς
Λεξ. Βάιγ.

Ἐκ τοῦ ρ. γδύνω. Πβ. καὶ τὸν παρὰ Βλάχ. τύπ. ἐγδυ-
τῆς, ὡς καὶ θηλ. ἐγδυτρά. Ὁ τύπ. γδυτῆς καὶ παρὰ Σομ.

Ὁ ἄρπαξ, ὁ ληστής ἐνθ' ἄν.: Ἐέρω τί γδυτῆς καὶ βασα-
ριστῆς εἶσαι Γ.Βλαχογιάν., ἐνθ' ἄν.

γδυτός ἐπίθ. ἐγδυτός Πόντ. (Ἱμερ. Κερασ. Κοτύωρ.
Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) ἐγδυτός Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Τραπ.)
ὀγδυτός Δ.Μαυροφρ., Δοκίμ., 339 γδυτός κοιν. καὶ Πόντ.
(Τραπ. Χαλδ.) γδ'τός σύνθηθ. βορ. ἰδιώμ. γδυστός Νίσυρ.
Πόντ. (Κοτύωρ.) Θηλ. ἐγδυτέσσα Πόντ. (Ἱμερ. Κερασ. Κο-
τύωρ. Τραπ.) ἐγδυτέσσα Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Τραπ.)
γδυτέσσα Πόντ. (Τραπ. Χαλδ.)

Ἐκ τοῦ ρ. γδύνω. Ὁ τύπ. ἐγδυστός ἐκ τοῦ θέμ. τοῦ
ἀορ. ἐγδυσα.

1) Ὁ γυμνός, ὁ οὐδεμίαν ἀμφίεσιν περὶ τὸ σῶμα ἔχων κοιν.
καὶ Πόντ. (Ἱμερ. Κερασ. Κοτύωρ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.):
Κολυμπάει γδυτός. Κοιμήθηκε γδυτός. Τῇ βρῆκε γδυτῇ
'ς τὸ σπίτι. Τὸ παιδί εἶναι γδυτό κοιν. Τὸ παιδί ἐπέμ'νεν
ἐγδυτὸν Τραπ. Ἐγδυτέσσα κεῖται κὰ (γυμνὴ κατακλίνεται)
αὐτόθ. Εἶμι γδ'τός σ' λέον κὶ μὴν ἔρχισι Στερελλ. (Ἀχυρ.)
Κ' μάμινα κὶ γδ'τῇ (κοιμόμουν καὶ γδυτῇ) Σκιάθ. Εἶμι γδ'τό
αὐτὸ τοῦ κ' νάβ' (δὲν ἔχει τρίχωμα αὐτὸ τὸ κουνάβι) Στερελλ.
(Ἀχυρ.) || Φρ.: Τὴν πῆρε γδυτῇ (ἄνευ προικός) πολλὰ. Τ'μ
πῆρε ντίπ γδ'τῇ (συνών. τῇ προηγουμένη. Συνών. φρ. Τὴν
πῆρε γυμνὴ καὶ ξεβράκωτη). Στερελλ. (Ἀχυρ.) Ἐγδυ-
τός ἐπέμ'νεν (ἔχασε τὸ πᾶν) Ἱμερ. || Παροιμ.: Γλυκός ὁ ὕπνος
τὴν αὐγή, γδυτός ὁ κόλος τῇ λαμπρῇ (ἐπὶ ἐκείνων, οἵτινες
διὰ τὴν ὀκνηρίαν των εἶναι πτωχοὶ) Εὐβ. (Κάρυστ.) Πελοπν.
(Ἀράχ. Βραχν. Γορτυν. Κλειτορ. Κορινθ. Λάστ. Μάν.) Ἐμαθε
γδυτός καὶ ντρέπεται ντυμένος (ἐπὶ τοῦ ἀδυνατοῦντος νά
κάμῃ χρῆσιν καλοῦ πράγματος, τὸ ὁποῖον ἀπέκτησεν, ἢ
τοῦ εἰθισμένου εἰς τὴν ἀθλιότητα) Αἶγιν. Πελοπν. (Κίτ. Κο-
ρινθ. Μάν.) κ.ἀ. Ἐμαθ' ὁ φτωχὸς γδυτός καὶ δρέπεται δυ-
μένος (συνών. τῇ προηγουμένη) Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) Ὁ
γδυτός κὶ ὁ κουρελιάρης / πουθενὰ δὲν ἔχει χάρη (ἐπὶ τῆς
ἀνάγκης τῆς εὐπρεποῦς ἐμφάνισεως) Αἶγιν. 2) Μεταφ.,

